

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 53.

Vydána dne 21. června 1923.

Obsah: (123.—127.) **123.** Zákon, kterým se mění některá ustanovení zákonů o soudní příslušnosti, o soudním řízení v občanských věcech, o exekucním řízení, o pozůstalostním řízení a o poručenských věcech. — **124.** Zákon o nabytí Buštěhradské železnice státem. — **125.** Zákon o zřízení státního nemovitého majetku. — **126.** Zákon o výkupu místní dráhy Počeradce—Vrskmany. — **127.** Nařízení, jímž se provádí zákon ze dne 25. ledna 1923, č. 27 Sb. z. a n., kterým se vláda zmocňuje zvýšiti přechodně úrokové rozpětí stanovené v § 1 zákona ze dne 1. června 1889, č. 91 ř. z., o poplatkových úlevách pro úvěrní a záložní spolky (pokladny pro úspory a půjčky).

123.

Zákon ze dne 8. června 1923,

kterým se mění některá ustanovení zákonů o soudní příslušnosti, o soudním řízení v občanských věcech, o exekucním řízení, o pozůstalostním řízení a o poručenských věcech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

Platnost ustanovení zákona ze dne 1. dubna 1921, č. 161 Sb. z. a n., kterými byly změněny předpisy o příslušnosti sborových a okresních soudů a o působnosti samosoudců u sborových soudů (čl. II, III, VI, VII a X), prodlužuje se s těmito změnami:

1. V čl. II, č. 1 a 5, v čl. VII, č. 2 c) a v čl. X zvyšuje se částka 10.000 Kč na 20.000 Kč;

2. Čl. II, č. 1 a čl. VII, č. 2 c) doplňují se dalším odstavcem:

„Samosoudcům sborových soudů první stolice přísluší též projednati a rozhodnouti spory o rozvod a rozluky manželství, leč by jedna ze stran ještě před průvodním usnesením navrhla, aby věc projednána byla před senátem.“

3. Čl. II, č. 2, se mění takto:

§ 49, č. 1, zní: „Před okresní soudy náležejí: 1. rozepře o majetkové nároky, čítaje v to i spory vzniklé v řízení rozkazním a směnečném, není-li hodnota sporného předmětu

vyšší než 5000 Kč a nejde-li o spor, k jehož projednání jest výlučně příslušným sborový soud první stolice.“

4. Čl. II, č. 3, se mění takto:

§ 51 zní: „Před samostatné obchodní soudy neb obchodní senáty sborových soudů první stolice (pokud se týče samosoudce podle § 7a) náležejí, je-li hodnota sporného předmětu vyšší 5000 Kč:

1. rozepře z obchodních jednání, je-li žalována obchodní společnost anebo kupec, jejichž firma jest zapsána v obchodním rejstříku, nebo zapsané výdělkové nebo hospodářské společenstvo a je-li ono jednatel obchodem na straně žalovaného;

2. spory z obchodních věcí uvedených v § 39 uvoz. zák. k obchodnímu zákoníku ze dne 17. prosince 1862, č. 1 ř. z. z roku 1863, pokud věc nenáleží před soud živnostenský;

3. rozepře povstale ze směnečných jednání, jakož i podle zákona šekového ze dne 3. dubna 1906, č. 84 ř. z.

Nehledíc na hodnotu sporného předmětu spory:

4. z právních poměrů, týkajících se ochrany a použití známek, vzorků, modelů a výsad;

5. z jednání, týkajících se námořních lodí a námořní plavby, jakož i všech jiných právních poměrů, které dlužno posuzovati podle soukromého práva námořského, pokud nepatří ustanovení šu 49, č. 5 až 7.“

5. Čl. II, č. 4, se mění takto:

§ 52, odstavec 1. zní: „V místech, kde je samostatný obchodní soud, náležejí rozepře

z jednání a poměrů naznačených v § 51, č. 1 až 3, pokud není hodnota předmětu sporu vyšší než 5000 Kč, před okresní soud pro věci obchodní.“

6. čl. VII, č. 1d) se opravuje takto: v §§ 476 a 758 částka „50 K“ zvýšena na „100 Kč“.

Článek II.

§ 448 zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 113 ř. z. (civilního řádu soudního), zní: „Jestliže peněžitá částka v žalobě žádaná nebo hodnota sporného předmětu nepřesahuje 300 Kč anebo žalobce prohlásí, že místo předmětu v žalobě žádaného chce přijmouti peněžitou částku 300 Kč nepřevyšující (věci nepatrné), platí zvláštní ustanovení v následujících §§ 450 až 453 uvedená.“

Článek III.

§ 492 zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 113 ř. z. (civ. řádu soudního), zní: „Zřekne-li se odvolatel ve svém odvolání odvolacího jednání, doručí soud první stolice odvolací spis odpůrci, poučiv ho, že se bude míti za to, že souhlasí, aby se ústní jednání nekonalo, neprohlásí-li v zákonné lhůtě ke sdělení určené opačně, že mu však jest dáno na vůli, zřekne-li se ústního jednání, v téže lhůtě podati odvolací sdělení. V tomto případě mohou přípravné spisy odvolací obsahovati také právní vývody a výklady o skutečích a průvodech (§ 78, posl. odst.).“

Je-li více odvolatelů a nezřeknou-li se všichni ústního jednání nebo přeje-li si ho z několika odvolatelových odpůrců jediný, vyřídí se věc pro všechny po ústním odvolacím jednání.

Jinak rozhodne odvolací soud v neveřejném sezení bez ústního jednání o odvolání. Uzná-li to za potřebné, může však i tu naříditi ústní jednání.“

Článek IV.

V § 502 c. ř. s. ze dne 1. srpna 1895, č. 113 ř. z., ve znění cís. nař. ze dne 1. června 1914, č. 118 ř. z., a v čl. VII, č. 2 e) zákona ze dne 1. dubna 1921, č. 161 Sb. z. a n., zvyšuje se částka 1000 Kč na 2000 Kč.

Článek V.

§ 401 zák. čl. I z r. 1911 (civ. řádu soudního) doplňuje se těmito odstavci:

„Opisovati doslovně skutkové přednesy ze spisů a ze zápisů o jednání není do-

voleno. Místo vyličení výsledku provedených důkazů buď poukázáno na spisy, ve kterých jest osvědčen tento výsledek.

Rozsudky pro zřeknutí neb uznání mohou býti sepsány zkráceně a lze k tomu použiti stejnopisu žaloby nebo rubriky. Bylo-li uznáno rozsudkem pro zřeknutí neb uznání, může vyhotovení rozsudku určené pro soudní spisy nahrazeno býti rozsudkovým záznamem, který podpíše jen soudce. Podrobněji o tom ustanoví nařízení.

Záznamy rozsudků jsou co do poplatkové povinnosti rovny rozsudkům, jež nahrazují. Nahrazuje-li záznam rozsudku zápis o jednání, buď kromě rozsudečného zapraven též poplatek ze zápisu o jednání.“

Článek VI.

§ 61 zák. čl. LIV z roku 1912 zní: „Spory zahájené u sborových soudů (sedrií) před platností zák. čl. I z roku 1911 projednány buďtež podle předpisů dosavadních s těmito odchylkami:

1. Mimo spory o osobní poměry (statusové) projedná a rozhodne spor samosoudce, ustanovený předsedou sborového soudu (sedrie) ze členů tohoto soudu.

2. Podati konečný spis a konečný protispis (§ 137 zák. čl. LIV z roku 1868) se nepřipouští. Rovněž není přípustno podávati připomínky k výsledkům důkazů (§§ 186, 210 a 220 zák. čl. LIV z roku 1868). Připomínky ty mohou strany podati při skončení průvodního řízení před samosoudcem ústně do protokolu. Bylo-li však průvodní řízení skončeno před soudcem dožádaným, stanoví sporný soudce na krátkou dobu rok ku podání připomínek.

3. Bude-li nařízeno doplnění jednání (§ 17 zák. čl. LIX z roku 1881, § 144 zák. čl. LIV z roku 1868), nařídí samosoudce místo jednání protokolárního jednání, ve kterém budou strany vyslechnuty ústně.

4. O prodloužení lhůt ku podání procesních spisů (odpovědi, repliky, dupliky) rozhoduje samosoudce, maje na zřeteli co nejrychlejší ukončení sporu a řídě se obdobně ustanoveními §§ 238, 239 zák. čl. I z roku 1911 s tou změnou, že více než dvakrát nemůže býti lhůta prodloužena ani za souhlasu odpůrcova.

5. Není přípustno, aby rozhodnutí soudu první stolice bylo odvolacím soudem zrušeno podle ustanovení §§ 108 a 109 zák. čl. LIV z roku 1868. Shledá-li odvolací soud, že jest

nutno jednání doplniti nebo provéstí důkazy, provede je sám anebo, bylo-li by to spojeno s překážkami nebo se značnými náklady, dá je provéstí členem soudu nebo požádá o provedení soud první stolice.“

Článek VII.

§ 99 zák. čl. LIV z r. 1912 zní: „Ověřiti podpisy (znamení ruky) na listinách a souhlas opisu listiny předložené stranou s prvopisem, jakož i výpis z obchodních knih může okresní soud, a to tento výpis soud, v jehož obvodu se vedou knihy, ony kterýkoliv soud okresní.“

Ověřovati mohou na soudcovský příkaz úředníci soudní kanceláře; zmocnění k tomu udělí přednosta soudu.“

Článek VIII.

(1) Nařízením mohou býti buď v celém státním území nebo v jednotlivých jeho částech úředníci soudní kanceláře u okresních soudů (poručenských úřadů I. stolice) zmocnění, aby samostatně vyřizovali tyto věci:

1. poručenské (opatrovnické) věci kromě úkonů, které jsou vyhrazeny soudci (přednostovi poručenského úřadu) (čl. IX.);

2. projednávání jednoduché pozůstalosti.

(2) V těchto případech mohou účastníci odporovati rozhodnutí úředníka, jemuž záležitost jest přikázána, námitkami, o kterých rozhodne soudce (přednosta poručenského úřadu), jemuž by jinak věc náležela. Do rozhodnutí soudcova (přednosty poručenského úřadu) lze si stěžovati k soudu (poručenskému úřadu) nadřízenému podle všeobecných pravidel. Námitky, s nimiž lze spojití stížnost, podati jest do osmi dnů od doručení rozhodnutí buď písemně nebo ústně.

(3) Soudce (přednosta poručenského úřadu) může si vyhraditi rozhodování v určitých složitějších věcech nebo případ od případu. Jemu přísluší vždy rozhodnouti sporné právní otázky a provéstí úkony zvláště důležité, zejména i odevzdání pozůstalosti.

(4) Podmínky, za jakých mohou býti ustanoveni úředníci soudní kanceláře (poručenského úřadu) k samostatnému vyřizování těchto věcí, ustanoví nařízení.

Článek IX.

Poručenskému (opatrovnickému) soudci (na Slovensku a Podkarpatské Rusi soudci, případně přednostovi poručenského úřadu) vyhrazeno jest rozhodovati v těchto věcech:

1. O prohlášení zletilým, o propuštění z moci otcovské a svolení k uzavření sňatku nezletilce;

2. o zbavení moci otcovské;

3. o zbavení svéprávnosti a jeho zrušení; řízení za tím účelem provéstí sluší soudci;

4. o pachtu neb o prodeji nemovitostí poručencových (opatrovancových);

5. o přípustnosti, aby nezletilec dán byl do polepšovny;

6. o schválení smlouvy osvojovací;

7. o schválení právních jednání s nezletilými nebo opatrovanci;

8. o vydání jmění;

9. ve věcech, jež budou stanoveny nařízením.

Článek X.

(1) U okresních soudů mohou úředníci soudní kanceláře nebo výkonné orgány buď v celém obvodu (čl. XIV.) nebo v jednotlivých jeho částech vyřizovati veškeré záležitosti exekučního řízení k vydobytí peněžních pohledávek na svršky, zahrnujíc v to i výkon exekuce a rozvrh výtěžku, avšak kromě povolení exekuce. Zmocnění udělí přednosta soudu se schválením předsedy vrchního zemského soudu.

(2) Ustanovení čl. VIII., odst. 2 až 4, platí tu obdobně.

Článek XI.

1. § 19, odst. 4., zák. čl. LX z r. 1881 (exekučního zákona) zní: „K výkonu exekuce vysílají se soudní exekutorové, nebo kde jich není nebo v naléhavých případech, jsou-li soudní exekutoři jinak zaměstnáni, nebo jsou-li pro to závažné důvody, úředníci soudní kanceláře nebo soudní zřizenci (podúředníci). Teoretická a praktická kvalifikace soudních zřizenců bude stanovena nařízením. Soudním zřizencům nesmí býti přikázán popis a odhad nemovitostí a jejich příslušenství. Obtížnější věci exekučního výkonu buďtež pokud možno vykonány kancelářskými úředníky, nevykonávají-li jich soudní exekutorové.“

2. Zák. čl. LX z r. 1881 doplňuje se tímto ustanovením: „Proti obci, ústavu ve státní správě nebo ústavu, který byl prohlášen výrokem správního úřadu za veřejný a vese- užitečný, může býti povolena exekuce k vydobytí peněžitých pohledávek, nejde-li o výkon smluvního zástavního práva, jen na ta-

kové majetkové částky, kterých lze použití k uspokojení vymáhajícího věřitele, aniž se děje újma veřejným zájmům, jichž hájiti sluší obci neb ústavu. Prohlášení, pokud přípustná jest exekuce na určité majetkové částky, vydá okresní úřad, v jehož obvodu majetek jest. Exekuce provedená proti těmto ustanovením nemá právního účinku.“

Článek XII.

1. Čl. IX. zákona ze dne 1. dubna 1921, č. 161 Sb. z. a n., se zrušuje. Ustanovení §§ 28 a 29 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. z., se obnovují v tomto znění:

§ 28 zní:

„Sepsati úmrtní zápis, zapečetiti pozůstalost, vyhlásiti poslední pořízení a učiniti všechna nutná neodkladná opatření o pozůstalostním jmění náleží zpravidla okresnímu soudu, v jehož okrese zůstavitel zemřel, i tehdy, je-li jiný soud příslušný projednati pozůstalost anebo má-li býti to přenecháno cizímu úřadu (§ 23).

Přísluší-li projednati pozůstalost sborovému soudu, může tyto úkony na žádost účastníků nebo z úřední moci také svými orgány dáti provést.“

§ 29 zní:

„Notářům buďtež v místech, kde jest sborový soud první stolice, svěřeny úkony v nesporném řízení uvedené v § 183 not. řádu ze dne 21. května 1855, č. 94 ř. z., podle § 184 téhož zákona jako soudním komisařům; je-li několik notářů v sídle sborového soudu, buďtež tyto úkony přikazovány buď podle určitých místních obvodů nebo v turnu střídajícím se po určitém období; jinak buď při tom dbáno ustanovení § 185 uvedeného notářského řádu.

V okresech mimo sídlo sborového soudu první stolice mohou tyto úkony podle uvážení soudu, hledíc k ustanovení § 185 not. řádu ze dne 21. května 1855, č. 94 ř. z., přiděleny býti notářům jako soudním komisařům.

Notáři budou tím zmocněni také sepsati pozůstalostní výkazy a rozvrh jmění, jakož i připravit všechny úkony potřebné pro vydání odevzdačí listiny. Stranám jest však dáno na vůli, aby tyto výkazy a podání k projednání potřebná samy sepsaly nebo zmocněncem podle zákona oprávněným sepsati daly a soudu předložily. Nevyhovují-li tyto spisy, může soud je dáti sepsati notářem nebo strany k tomu účelu předvolati ku projednání.

Není-li hodnota jmění, o němž byl úkon proveden, vyšší 200 Kč, jsou notáři povinni jej bezplatně provést.“

2. Tato ustanovení odst. 1. nevztahují se však na pozůstalosti, které byly do dne účinnosti tohoto článku odevzdány notáři podle čl. IX. zákona ze dne 1. dubna 1921, č. 161 Sb. z. a n., ku projednání.

Článek XIII.

Ustanovení zákonů ze dne 13. července 1922, č. 246 Sb. z. a n., a ze dne 21. prosince 1922, č. 391 Sb. z. a n., doplňují se takto:

1. Působnost státních zástupců ve věcech poručenských (opatrovnických), pokud nastoupili na místo fiškálů sirotčích stolic, omezuje se toliko na úkony, které fiškálům sirotčích stolic přikázány byly zák. čl. I z r. 1911.

2. Je-li zapotřebí zříditi nemajetnému poručenci (opatrovanci) zástupce, může jím ustanoven býti vhodný úředník poručenského úřadu, soudu nebo státního zastupitelství.

Článek XIV.

(1) Ustanovení čl. I., č. 6, V., VI., VII., XI. a XIII. platí toliko pro Slovensko a Podkarpatskou Rus, ustanovení čl. I., č. 3 až 5, čl. II., III., X. a XII. toliko pro ostatní území, ostatní pak ustanovení, pokud podle povahy řízení jest to možné, pro celé území republiky.

(2) Směnečné žaloby, podané do dne účinnosti tohoto zákona, vyřídí a spory z nich zahájené projedná a rozhodne soud dosud příslušný. Spory o hodnotu od 10.000 Kč do 20.000 Kč, jakož i o rozvod anebo rozluku manželství, zahájené již v den účinnosti tohoto zákona, budou projednány dále samosoudcem sborového soudu (čl. I. č. 2); byli-li samosoudce členem senátu, před kterým se konalo ústní jednání, není třeba, aby bylo jednání znovu provedeno pro změnu v soudcově osobě.

Článek XV.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem 1. července 1923, vyjímaje čl. XII., který nabude účinnosti dnem 1. ledna 1924. Zákon tento pozbude platnosti dnem 31. prosince 1924. Jej provéstí náleží ministrům spravedlnosti a financí.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Dr. Dolanský v. r. Bečka v. r.